

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kuchár Zoltán ügyvéd (.....) által képviselt dr. B. J. (.....) kérelmezőnek a Fővárosi Választási Bizottság (1052 Budapest, Városház utca 9-11.) 2019. szeptember 20. napján meghozott 194/2019. (IX.20.) FVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán indult nemperes eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Választási Bizottság 194/2019. (IX.20.) FVB számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 10.000 (Tízezer) forint felülvizsgálati illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Budapest Főváros IX. Kerület Helyi Választási Bizottsága (HVB) – B. I. 2019. szeptember 11. napján benyújtott választási plakáttal kapcsolatos kifogásának helyt adva – 131/2019. (IX.13.) számú határozatával megállapította, hogy B. K. polgármesterjelölt megsértette a Ve. 144. § (4) bekezdés a) pontját, valamint eltiltotta B. K. polgármesterjelöltet a további jogsértéstől.

A határozat indoklásának lényege szerint B. K. polgármesterjelölt választási matricái felragasztásra kerültek a kifogásban megjelölt közterületi helyszíneken található, a BDK Kft. (a továbbiakban BDK) tulajdonát képező lámpaoszlopokra, amelyek a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 144. § (1) bekezdésében meghatározott választási plakátnak minősülnek. Ismertette, hogy a BDK honlapján közzétett tájékoztatója szerint a BDK a 2019. évi önkormányzati választáshoz kapcsolódó kampány és azt követő türelmi időre vonatkozóan egyszeri, általános jellegű, a Társasághoz egyedileg benyújtott kérelemre tulajdonosi hozzájárulást ad választási plakát elhelyezéséhez. A közvilágítási vagyonelemek állagmegóvása érdekében azonban szigorúan kerülendő az oszlopok felületére ragasztott plakátok elhelyezése, mivel ezek a későbbiekben csak károkozással, az oszlopok felületén sérüléseket okozva távolíthatók el. A BDK a honlapján egyértelműen azt is közzétette, hogy a „honlapon megjelenő tájékoztatás nem minősül tulajdonosi hozzájárulásnak, kizárólag a jelölő szervezetek tájékoztatását szolgálja a választási kampány időszakot megelőzően. A tulajdonosi hozzájárulást minden jelölő szervezetnek, illetve személyesen eljáró jelöltnek egyedileg, Társaságukhoz intézett megkereséssel kell kezdeményeznie. Az előzetes tájékoztatás célja a kampányidőszakra szóló felkészülés elősegítése. A tulajdonosi hozzájárulást az előzetes tájékoztatással azonos feltételekkel adja meg a Társaság.”

A HVB mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a „szigorúan kerülendő az oszlopok felületére ragasztott plakátok elhelyezése” és a „tulajdonosi hozzájárulást az előzetes tájékoztatással azonos feltételekkel adja meg a Társaság” fordulatok együttes értelmezésével kizártnak tekinthető, hogy bárki rendelkezzen a BDK Kft. olyan tartalmú tulajdonosi hozzájárulásával, amely lehetővé tenné számára a „matricás” megoldás (ragasztott plakát) alkalmazását. Az eset összes körülményeit értékelve bírság kiszabását nem tartotta indokoltnak.

A határozattal szemben B. K. élt fellebbezéssel. Álláspontja szerint a HVB nem tárta fel kellően a tényállást és a szükséges bizonyítás, bizonyítékok bekérése nélkül hozta meg a határozatot, megsértve ezzel a választás tisztaságát és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Önmagában egy honlapra kihelyezett szöveg nem eredményezheti annak egyértelmű megállapítását, hogy nem rendelkezett hozzájárulással. Az eset kapcsán azt is figyelembe kell venni, hogy az oszlopra vízzel lemosható matricákat helyeztek el, amelyek annak felületéről károkozás nélkül eltávolíthatók.

A Fővárosi Választási Bizottság (FVB) a 2019. szeptember 20. napján meghozott 194/2019. (IX.20.) FVB számú határozatával a Budapest Főváros IX. Kerületi Helyi Választási Bizottság határozatát megváltoztatta és a kifogást elutasította. Döntését a Ve. 43. § (1) bekezdésére, a 209. § (1) bekezdésére, a 212. § (2) bekezdés b) pontjára, a 231. § (4) és (5) bekezdésére alapította. Osztotta azt a fellebbezői álláspontot, amely szerint a kifogástevő nem rendelkezett és a HVB részére sem csatolt olyan bizonyítékot, amellyel igazolta volna, hogy a fellebbezőnek nem volt hozzájárulása a matricák felhelyezésére. Az sem bizonyított továbbá, hogy a matricák felhelyezése a fellebbező által, vagy megbízásából történt.

Az FVB fenti számú határozata ellen a kérelmező terjesztett elő bírósági felülvizsgálati kérelmet, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását kérte, mivel álláspontja szerint az jogsértő.

Érintettségének alátámasztására arra hivatkozott, hogy a Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Helyi Választási Bizottság a 2/2019. (VIII. 24.) számú határozatával polgármesterjelöltként a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásán nyilvántartásba vette.

Érdemben azt adta elő, hogy az FVB a fellebbezés elbírálása során egy nyilvánvalóan jogsértő cselekményt törvényesített, amellyel teret engedett a magántulajdonban álló dolgokon történő engedély nélküli plakátozásnak/matricázásnak. Döntése során nem vette figyelembe a Kúria gyakorlatát és az ún. „a contrario” jogértelmezési gyakorlatot, amely alapján megállapítható, hogy amennyiben senki sem kaphatott plakát lámpaoszlopokra történő felragasztásra hozzájárulást, úgy az ügyben szereplő plakát elhelyezői sem, és így a plakát ragasztással történő elhelyezése jogellenes volt. Kérelmét a Ve. 225. §-re hivatkozással azzal az új ténnyel és bizonyítékkal támasztotta alá, hogy a Fidesz Magyar Polgári Szövetség a jogszabályoknak és a BDK honlapján közzétett követelményeknek megfelelően engedélyt kért a választási plakátjainak az elhelyezésére. Felülvizsgálati kérelméhez mellékelte a BDK tulajdonosi hozzájárulását és hangsúlyozta, hogy a BDK ebben rögzítette, milyen műszaki előírások betartása mellett adja meg az engedélyt a választási plakát elhelyezésére és ez valamennyi kérelmező jelölő szervezet számára azonos tartalmú. A felsorolt műszaki előírások között kiemelten szerepel az, hogy a közvilágítási vagyonelemek állagmegóvása érdekében szigorúan kerülendő az oszlopok felületére ragasztott plakátok elhelyezése, mivel ezek a későbbiekben csak károkozással, az oszlopok felületén sérüléseket okozva távolíthatóak el.

Okfejtése szerint ez alapján teljességgel kizárható, hogy bárki rendelkezhetett volna a plakátok lámpaoszlopokra történő felragasztását engedő, a Ve. 144. § (4) bekezdés a) pontja szerinti tulajdonosi hozzájárulással. Amennyiben ez az érvelés helytálló lenne, az a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv (esélyegyenlőség a jelölő szervezetek és a jelöltek között) sérelméhez vezetne.

Annak alátámasztására, hogy a szóban forgó plakátok B. K. polgármesterjelölt megbízásából kerültek felragasztásra csatolta B. K. által a facebook oldalán közzétett bejegyzésről készített képernyőfelvételeket. A kérelmező szerint ez bizonyítja azt, hogy B. K. a HVB határozatot követően is felhívta a követőit arra, hogy ne ragasszanak választási matricákat a lámpaoszlopokra, és a bejegyzést követő párbeszédben egyik kérdezőjét arról tájékoztatta, hogy a matricák az általa megadott címeken átvehetőek. A kérelmező állítása szerint ebből az a következtetés vonható le, hogy további engedély nélküli matricák elhelyezése várható.

B. K. a bírósági felülvizsgálati kérelemre úgy nyilatkozott, hogy a helyi választási bizottság döntését követően kifejezetten kérte a követőitől a facebookon, hogy azt vegyék figyelembe, tartsák be, és az oszlopokra ne helyezzenek matricát. A matrica elérhetőségi helyeit valóban közölte a szimpatizánsaival, de ezzel nem hívta fel őket jövőbeni jogsértés elkövetésére. Kiemelte, hogy a matrica, mint kampányeszköz a választókkal való kapcsolattartást szolgálja, és a Ve. 144. § (1) bekezdése értelmében plakátnak minősül, amelynek elhelyezésére kizárólag a Ve. 144. §-ának rendelkezései irányadóak. Előadta, hogy a felülvizsgálati kérelem indítványozója által csatolt levél bizonyítja, hogy rendelkezett hozzájárulással a plakátok kihelyezésére. Hivatkozott továbbá arra, hogy a BDK nem tiltja a matrica elhelyezését, csak kerülendőnek mondja, mégpedig a közvilágítási vagyonelemek állagmegóvása érdekében. Az általa kihelyezett két matrica vízalapú ragasztóval

készült, vagyis vizes ronggyal könnyen és sérülésmentesen eltávolítható, nem jelent nagyobb nehézséget, sérülésveszélyt az eltávolítása, mint egy műanyag plakát levétele, ebből következően jogszerűen helyezte el azokat az oszlopon.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla elfogadta, hogy a kérelmező Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti érintettsége fennáll. Az állított jogsérelem a kérelmező saját jogaira és kötelezettségeire közvetlenül kihat, mivel a kérelmezőt a Budapest Főváros IX. kerületi Helyi Választási Bizottság – mint ahogy Baranyi Krisztinát is – polgármesterjelöltként nyilvántartásba vette, így bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be.

A Ve. 144. § (1) bekezdése határozza meg a plakát fogalmát, amely szerint e § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy plakát a kampányidőszakban a (4)-(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető. A (4) bekezdés értelmében plakátot elhelyezni a) magántulajdonban álló dolgon kizárólag a tulajdonos vagy a bérlő, b) állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő dolgon a vagyongazdálkodási jog gyakorlójának előzetes, írásbeli hozzájárulásával lehet.

Alaptalanul sérelmezte a kérelmező felülvizsgálati kérelmében azt, hogy a Fővárosi Választási Bizottság a fellebbezés elbírálása során egy nyilvánvalóan jogsértő cselekményt törvényesített, amellyel teret engedett a magántulajdonban álló dolgokon történő engedély nélküli plakátzásnak/matricázásnak. Az FVB döntéséből egyértelműen kitűnik, hogy a matricák felhelyezése magántulajdonban lévő dolgon a tulajdonos előzetes, írásbeli hozzájárulásához kötött, de az adott esetben nem látta bizonyítottnak, hogy Baranyi Krisztinának ahhoz nem volt hozzájárulása.

Helyesen hivatkozott a kérelmező a Kúria kikristályosodott álláspontjára, miszerint a választási ügyek többségében az eljárási határidők rövidege miatt nehézséget okoz, hogy a kifogástevő állítását hitelt érdemlően igazolni tudja, és nincs egyértelműen megfogalmazható elvárás arra nézve, hogy a bizonyítottság milyen foka szükséges ahhoz, hogy a választási bizottságok, majd a bíróság megállapítsa a jogsértést, ebben a körben egyértelműen széles a mérlegelési lehetőség. A mérlegelés során azonban elvárás, hogy a bizonyítási eszközök legyenek alkalmasak a hivatkozottak bizonyítására, illetve a választási bizottságnak, bíróságnak az esetleges ellentmondásokat fel kell oldani. (Kúria Kvk.I.37.470/2018/2)

Helytállóan idézte azt a kúriai indoklást is, miszerint a Ve. szövegével nem az áll összhangban, hogy a választási bizottságok minden kétséget kizáró bizonyítást követeljenek meg. Adott esetben a bizonyíték értékelés kapcsán a valószínűsítés, mint bizonyítási szint is elegendő kell legyen. (Kvk.III.37.502/2018/2.)

A jelen esetben a rendelkezésre álló adatok alapján azt kellett mérlegelni, valószínűsíthető-e, hogy B. K. nem rendelkezett az adott közvilágítási oszlopokon plakát elhelyezésére tulajdonosi hozzájárulással. A BDK honlapján közzétett – és fentebb már ismertetett – tájékoztató, valamint a kérelmező által felülvizsgálati kérelméhez becsatolt levél alapján ez nem volt megállapítható.

A BDK a csatolt levélben – hasonlóan a már ismertetett, honlapon közzétett tájékoztatóhoz – arról tájékoztatta a jelölő szervezetet, valamennyi választási plakát elhelyezése iránt megkereséssel fordult jelölő szervezet számára azonos tartalommal, hogy a tulajdonában és üzemeltetésében lévő közvilágítási oszlopokra az önkormányzati választáshoz kapcsolódó kampány és az azt követő türelmi időre vonatkozóan a tulajdonosi hozzájárulást megadja választási plakát elhelyezéséhez a közvilágítási közfeladat ellátása, illetve az élet-, testi épség-, vagyon és közlekedésbiztonság

biztosítása érdekében az alábbi műszaki előírások betartása mellett. Részletesen ismertette a plakátok elhelyezésének lehetséges módjait és rögzítette, hogy a közvilágítási vagyonelemek állagmegóvása érdekében kerülendő az oszlopok felületére ragasztott plakátok elhelyezése, mivel ezek a későbbiekben csak károkozással, az oszlopok felületén sérüléseket okozva távolíthatóak el.

A kérelmező által becsatolt irat szerint tehát a BDK-tól egyszeri, általános jellegű engedélyt kellett kérnie minden jelölő szervezetnek a közvilágítási oszlopokra választási plakát elhelyezéséhez, de nem merült fel az eljárás során adat arra, hogy B. K. jelölő szervezete nem kért és nem kapott ilyen – a csatolttal azonos tartalmú – engedélyt. Sem a kifogást benyújtó, sem a kérelmező részéről erre utaló bizonyíték nem került csatolásra.

A kérelmező arra helyezte a hangsúlyt a felülvizsgálati kérelmében, hogy az ellenkezőből következtetés módszerével megállapítható a jelen esetben, miszerint a plakát ragasztással történő felhelyezése hozzájárulás hiányában jogellenes volt. Nem olvasható ki azonban a kérelmező jelölő szervezetének írt levélből, hogy az általános engedélyhez képest külön, egyedi hozzájárulást kellett volna kérni ragasztott plakát elhelyezéséhez, ezért annak meglétét vagy hiányát bizonyítani vagy mérlegelni szükségtelen. Így a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt, a jelölő szervezetek és jelöltek közötti esélyegyenlőség alapelvének sérelme nem merül fel.

A kérelmező által csatolt, a Ve. 144. § (4) bekezdés a) pontja szerinti tulajdonosi hozzájárulást tartalmazó levélben a BDK általánosan hozzájárult az oszlopokon plakát elhelyezéséhez a részletezett műszaki előírások betartása mellett, amelyek között kötelező és tiltó rendelkezések is szerepeltek (pl: meg kell győződni, nem sértheti, műemléki értéken elhelyezni tilos). Az oszlopok felületére ragasztott plakátok tekintetében tiltás nincs, a „kerülendő” kifejezést tartalmazza, azzal indokolva, hogy ezek a későbbiekben csak károkozással, az oszlopok felületén sérüléseket okozva távolíthatóak el. Az olyan matrica jellegű plakát elhelyezése, amely a közvilágítási vagyonelemek állagát nem károsítja, a tulajdonosi hozzájárulás alapján nem kizárt. A felülvizsgálati eljárásban benyújtott újabb bizonyítékok alapján sem volt megállapítható, hogy az oszlopok felületére olyan plakát került felragasztásra, amely a későbbiekben csak károkozással, az oszlopok felületén sérüléseket okozva távolítható el. B. K. pedig észrevételében éppen ennek az ellenkezőjéről nyilatkozott.

A kifejtett indokok következtében az FVB döntése az újabb bizonyítékok tükrében is helyes volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdésében meghatározott eljárási illetéket a 6/1989. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a kérelmező viseli.

Az Ítéltábla határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. szeptember 26.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró